

Zjednotenie financovania regionálneho školstva

Vláda dnes schválila návrh novely zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (596/2003 Z. z.), ktorý predložilo na rokovanie ministerstvo školstva.

V roku 2013 došlo v rámci projektu ESO k presunu právomocí pri financovaní a riadení niektorých škôl a školských zariadení z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na Ministerstvo vnútra SR.

Odborový zväz od začiatku poukazoval na nesystrémovosť tohto riešenia a nespravodlivosti, ktoré to spôsobovalo v praxi. Opakovane sa stávalo, že zamestnanci s rovnakou kvalifikáciou a pracovnými skúsenosťami dostávali rozdielne odmeny len z dôvodu rozličných finančných možností jednotlivých ministerstiev.

V roku 2015 preto rada zväzu schválila petíciu za zjednotenie financovania a riadenia verejného regionálneho školstva. Petícia obsahovala dva body. V prvom sme žiadali, aby sa financovanie a riadenie všetkých škôl a špeciálnych školských zariadení vrátilo z pôsobnosti ministerstva vnútra výlučne do kompetencie ministerstva školstva. V druhom bode sme žiadali, aby financovanie škôl

a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov prešlo z režimu financovania originálnych kompetencií do režimu financovania prenesených kompetencií realizovaného výlučne prostredníctvom ministerstva školstva.

Podľa dnes schválenej novely by sa financovanie a riadenie špeciálnych škôl, špeciálnych školských zariadení a bilingválnych gymnázií malo vrátiť z ministerstva vnútra späť do kompetencie ministerstva školstva. Po rokoch úsilia by sa tak po schválení novely v parlamente naplnila prvá požiadavka z našej petície, pod ktorú sa podpísalo vyše 78 tisíc občanov.

Otvorený však naďalej ostáva druhý bod petície, a teda presun financovania materských škôl, základných umeleckých škôl, jazykových škôl, školských klubov detí, školských internátov, školských jedální a centier voľného času z režimu financovania originálnych kompetencií samosprávy do režimu financovania prenesených kompetencií realizovaného priamo prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. O tejto požiadavke dlhodobo rokujeme so zástupcami ministerstva školstva a ZMOS a veríme, že čoskoro dôjde k posunu aj v tejto otázke. Vyriešil by sa tak opakovaný problém samospráv so zvyšovaním plátov týchto zamestnancov pri výpadkoch z podielových daní alebo pri valorizácii tarifných tabuliek v priebehu rozpočtového roka, ktoré by tak garantoval priamo štát.

Realizáciou týchto zmien by sa zavŕšila dlhodobá požiadavka odborárov na opätovné zjednotenie financovania a riadenia verejného regionálneho školstva v záujme zvýšenia transparentnosti a spravodlivosti celého systému.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

Zasadnutie kontaktnej skupiny k novele zákona o vysokých školách

Na MŠVVŠ SR sa v piatok 16. apríla 2021 uskutočnilo zasadnutie kontaktnej skupiny k novele zákona o VŠ. Zasadnutie viedol štátny tajomník Ľudovít Paulis. Na zasadnutí boli prítomní Rudolf Kropil za SRK, Martin Putala a Rastislav Šulek za RVŠ, Filip Šuran za ŠRVŠ, Jarmila Kmeťová za Klub dekanov fakúlt SR, Marek Števíček - rektor UK v Bratislave a zamestnanci ministerstva poverení prípravou novely zákona. Za zväz bol prizvaný Miroslav Habán. Predmetom hybridného zasadnutia (prezenčne + online) bol ďalší postup pri príprave novely zákona o VŠ. Zo zásadných požiadaviek sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť zhodu v otázke voľby rektora, kde ministerstvo školstva naďalej trvá na zakomponovaní externého prostredia pri

voľbe rektora, pričom sa vychádza aj z požiadaviek predstaviteľov podnikateľského sektora a MF SR, ktorí požadovali minimálne ustanovenie výberovej komisie zloženej zo zástupcov akademického senátu a správnej rady. Z tohto pohľadu je zatiaľ otázná aj voľba dekana a prorektorov. Je potrebné zdôrazniť, že okrem reprezentácií VŠ, aj OZ PŠaV na Slovensku považuje zachovanie akademickej samosprávy univerzít v súčasnom rozsahu a v ponímaní akademických slobôd a hodnôt tradičných európskych univerzít za principiálnu skutočnosť, ktorú nie je možné spochybňovať. Predseda Z VŠaPRO okrem iného uviedol, že odborári takisto nesúhlasia s oklieštením kompetencií akademických senátov univerzít a fakúlt. Súčasne pripomenul aj stále trvajúcu zásadnú pripomienku OZ PŠaV na Slovensku k rešazaniu pracovných pomerov na VŠ. Poukázal na rozpor súčasného zákona o VŠ so smernicou 1999/7/ES, a na to, že doteraz nedošlo k zosúladieniu VŠ zákona s problematikou uzatvárania pracovných pomerov na dobu určitú pre učiteľov VŠ. Štátny tajomník v závere zasadnutia uviedol, že ministerstvo rozpošle členom kontaktnej skupiny na vyjadrenie dotazník k základným prioritám v pripravovanej novele zákona o VŠ.

Miroslav Habán, predseda Združenia VŠaPRO

Inovačné vzdelávanie

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku získal akreditáciu ako poskytovateľ inovačného vzdelávania.

Zväz v októbri 2019 vypracoval dve žiadosti a vo februári 2020 ich podal na MŠVVŠ SR. Následne sa v dôsledku pandémie COVID 19, celý proces posudzovania žiadostí zastavil.

Ku koncu roka 2020 boli obe žiadosti schválené a to nasledovne. Zväz získal oprávnenie na poskytovanie inovačného vzdelávania s obsahovým zameraním inovačných vzdelávacích programov v oblasti informatizácie, informatickej bezpečnosti a prevencie, dištančné formy vzdelávania, inovácie vo využívaní didaktických pomôcok a didaktických technológií pod názvom žiadosti „Pracovná činnosť pedagogických zamestnancov a odborných za

mestnancov v podmienkach informatizácie spoločnosti“. Obdobie platnosti tejto akreditácie je do 25. novembra 2025. Akreditácia je platná pre všetkých PZ a OZ, od kariérového stupňa samostatný PZ a OZ.

V druhej žiadosti „Inovácie vo výchovno-vzdelávacom procese, podpora zdravého a bezpečného životného štýlu detí, žiakov, pedagogických a odborných zamestnancov“, zväz získal oprávnenie na poskytovanie inovačných vzdelávacích programov s obsahovým zameraním na inovačné vzdelávanie v prierezových témach osobnostného a sociálneho rozvoja, multikultúrnej výchovy, regionálnej výchovy, k prevencii a výchove k ochrane zdravia a k prevencii pred nežiaducim javom v školskom prostredí s ohľadom na vzájomné vzťahy. Obdobie platnosti tejto akreditácie je do 6. decembra 2025. Akreditácia je platná pre všetkých PZ a OZ, od kariérového stupňa samostatný PZ a OZ.

V súčasnom období sa pripravujú jednotlivé programy inovačného vzdelávania. O možnosti ako, kde a kedy sa prihlásiť na vzdelávanie do jednotlivých vzdelávacích programov, bude zväz informovať prostredníctvom našej stránky.

Eva Klikáčová,
špecialistka pre vzdelávanie a projekty

Stretnutie s predsedom výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport

Na pôde Národnej rady Slovenskej republiky za prísnych epidemičných opatrení sa uskutočnilo dňa 5. 5. 2021 stretnutie zástupcov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku predsedu Pavla Ondeka a špecialistky združenia základného školstva Ingrid Kováčovej s predsedom Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport Richardom Vašečkom a poslankyňou NR SR a členkou výboru Máriou Šofranko.

Vzhľadom na to, že výbor NR SR je príslušný rokovať o otázkach, ktoré sa týkajú štátnej politiky v oblasti výchovy a vzdelávania, štátnej politiky vo vzťahu starostlivosti k deťom a mládeži OZ PŠaV na Slovensku oslovil pána Vašečku, ktorý ochotne pristúpil na stretnutie.

Témy rokovania sa týkali oblasti regionálneho školstva, najmä legislatívnych návrhov zákonov. Predseda OZ PŠaV uviedol problematiku poslaneckého návrhu školského zákona týkajúceho sa povinného predprimárneho vzdelávania, najmä registra zariadení, ktoré budú poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie. Upozornil na podmienky registrácie uvedených zariadení do registra, ktorý bude viesť MŠVVaŠ SR, kde podčiarkol dôležitosť splnenia podmienky vyjadrenia RÚVZ pre zariadenia vedené v registri, a to v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. v znení zákona č. 40/2017 Z. z.. Rovnako upozornil na potrebu požadovaného kvalifikačného predpokladu pre osoby poskytujúce povinné predprimárne vzdelávanie, ako i oblasť financovanie registrovaných zariadení. Ďalej otvoril oblasti z návrhov novely školského

zákona č. 245/2008 Z. z. a zákona o pedagogických a odborných zamestnancov č. 138/2019 Z. z., kde sa zúčastnení dohodli na následných stretnutiach a diskusii k daným témam. Rovnako nastolil otázky k vysokoškolskému zákonu č. 131/2002 Z. z. a k zákonu o odbornom vzdelávaní č. 61/2015 Z. z..

Ingrid Kováčová vysvetlila stanovisko zväzu k obsahovej reforme výchovy a vzdelávania v základných školách s prechodom na cykly, hodnotenie žiakov základných škôl, ukončovanie základnej školy, počty žiakov v triedach ako i určenie počtu volebných období riaditeľa školy, poskytovanie vzdelávania pre učiteľov a podobne.

Pán Vašečka a pani Šofranko pripomenky k novele zákona prijali a prisľúbili, že vynaložia maximálne úsilie pre prijatie takých zmien, ktoré budú v prospech žiakov a zamestnancov škôl.

V závere zástupcovia zväzu navrhli, aby do poslaneckého návrhu parlamentnej tlače 510, aktuálne predloženého v NR SR, doplnili i úpravu počtov detí v oddelení školských klubov detí, a to na najviac 25. Pán Vašečka a pani Šofranko návrh prijali. O danej zmene je potrebné ešte rokovať so zástupcami ministerstva školstva.

Na záver predseda Pavel Ondek poďakoval za prijatie napriek pracovnej vyťažnosti poslancov a ocenil, že rokovanie bolo prínosné a konštruktívne.

Ingrid Kováčová,
špecialistka združenia základného školstva

Čaká nás zdaňovanie chudobných

Daňovo-odvodová reforma si kladie za cieľ zaviesť jednotnú daň z príjmov. Tá sa bude počítať z rovnakého základu ako povinné zdravotné a sociálne odvody. Pre jednotlivcov to bude znamenať, že zaplatia dane aj zo samotných odvodov.

Náš systém už teraz vykazuje vo svete neobvyklé anomálie, napr. povinnosť platiť zdravotné odvody z nepracovných príjmov, ktoré vo väčšine krajín podliehajú tradične iba daniam. Teraz daňovník-fyzická osoba platí daň zo základu dane až po odpočte uhradených odvodov.

Nový model predpokladá zbalenie dane a odvodov tak, že poisťné a daň spolu budú predstavovať až 45 percent z príjmu.

Minister financií Igor Matovič na nedávnej tlačovej besede deklaroval, že sa v rámci reformy zrušia

výnimky, t. j. nezdaniteľné čiastky teraz oslobodené od daní a odvodov. K nim patria napríklad príjmy do 200 eur mesačne u dôchodcov a študentov zarobené na brigádach. Otázne je, či sa štát v rámci reformy vo veľkej miere pokúsi oživiť zaprášený koncept odvodového bonusu, ktorý plánoval kedysi Richard Sulík. Jeho tragédia spočívala v úplnom vykosení sociálnych funkcií štátu, ktorý namiesto dôstojného zabezpečenia príjmov občanov v čase choroby alebo nezamestnanosti mal ľuďom hodiť iba omrvinky vo forme miniatúrnej sociálnej dávky.

Najväčší zásah do životnej úrovne nízkopríjmových ľudí by predstavovalo zrušenie nezdaniteľného minima. To predstavuje ročne 4 511 eur. Ten, kto dnes zarobí v hrubom ročne polovicu z tejto sumy a zamestnávateľ mu zrazil preddavky na daň, môže zaplatené dane od štátu získať v ročnom zúčtovaní späť. Využívajú to najmä starobní dôchodcovia s príležitostnými príjmami, študenti, ženy na materskej dovolenke alebo nezamestnaní. Veľký daňový tresk mal pôvodne znížiť daňovo-odvodové zaťaženie. Protagonisti však zabudli povedať to najdôležitejšie: menej peňazí štátu a poisťovniam zaplatia len ľudia zarábajúci aspoň 40-tisíc eur brutto ročne. Títo zaplatia menej vďaka zjednoteniu daňových pásiem (19 a 25 %)

a okliešteniu povinnosti platiť odvody zavedením stropov pre ich výpočet. Na zníženie daní a odvodov pre malú skupinu najlepšie zarábajúcich sa poskládajú skoro dva milióny ľudí. Mnohí z nich iba márne snívajú, že niekedy zarobia viac ako tisíc eur v čistom.

Vysoké daňovo-odvodové zaťaženie sa bude týkať aj ľudí, ktorí dosahujú napríklad príjmy z prenájmu. Často ide aj o seniorov, ktorí dostávajú pár stoviek eur ročne za ornú pôdu, ktorú užívajú farmári alebo pôdohospodárske podniky. Ak si k dôchodku takto prilepšili do 500 eur ročne, žiadnu daň z takéhoto príjmu ani odvody neplatili. Dokonca v prí-

pade prenájmu pôdy nemuseli vyplňovať ročné zúčtovanie dane z príjmu pre daňovú správu.

Plánovaný daňovo-odvodový masaker nie je pre bežných občanov konečný. Treba k nemu pripočítať ešte úpravu cien, ktorú prinesie zvýšenie základnej sadzby dane z pridanej hodnoty. Treba len dúfať, že to nebude drastické navýšenie z 20 na 25 %, ale snáď iba 22-percentná sadzba. Tak či tak budeme mať spolu s Dánskom ako aj doteraz najviac zdanené potraviny v celej EÚ.

Ľuboš Pavelka, ekonóm, člen OZ PŠaV na Slovensku

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Rokovania k navrhovaným zmenám školskej legislatívy

Dňa 25.5.2021 sa na pôde zväzu uskutočnilo rokovanie k návrhu novely školského zákona a iných právnych predpisov. Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku zastupoval predseda P. Ondek, podpredsedníčka I. Gamčíková, špecialistka združenia ZŠ I. Kováčová, vedúca sekcie pedagogických zamestnancov združenia ZŠ I. Dudáš a člen sekcie M. Baňas. Za ministerstvo školstva bol prítomný minister školstva B. Gröhling a generálna riaditeľka sekcie regionálneho školstva Ľ. Srnáková. Rokovania sa zúčastnili aj zástupcovia Štátneho pedagogického ústavu riaditeľka ŠPÚ M. Hapalová a B. Pupala. Na rokovaní boli tiež prítomní zástupcovia Združenia základných škôl Slovenska, prezidentka združenia A. Petáková, E. Tchuríková, I. Miková a A. Macháčová.

Rokovanie otvoril a hostí privítal predseda zväzu P. Ondek. Zástupcovia OZ PŠaV a Združenia ZŠ Slovenska jasne deklarovali nesúhlas so zavedením niektorých zmien v školskom zákone, najmä s obsahovou reformou výchovy a vzdelávania premietnutou do cyklov. Poukázali na to, že pedagogická verejnosť vníma zmenu ako znižovanie úrovne vzdelávania, nie sú k tomu pripravené štátne vzdelávacie programy a nie je ani ukončená učebnicová politika. Zdôraznili, že úlohou pedagogických zamestnancov je prinášať inovatívne metódy a formy a nie vytvárať obsah vzdelávania.

Zároveň ministra vyzvali, že o týchto zmenách bolo a je potrebné diskutovať predovšetkým so zástupcami väčšinových (verejných) škôl, zástupcami školských odborov a až po vysvetlení prob-

lematických častí a dosiahnutí zhody zavádzať reformu v podobe vzdelávacích cyklov do zákona. Zástupcovia ministerstva školstva a ŠPÚ navrhované zmeny obhajovali. Minister B. Gröhling konštatoval, že navrhované zmeny sú v prospech vzdelávania mladých ľudí. Riaditeľka ŠPÚ M. Hapalová uviedla, že cykly prinášajú logiku vnútornej výstavby kompaktného kurikula a ŠPÚ bude školám pomáhať pri tvorbe školského vzdelávacieho programu. Rozpory k návrhu novely školského zákona neboli na rokovaní odstránené a účastníci sa dohodli na ďalšom odbornom stretnutí na pôde ministerstva.

Následne otvorili zástupcovia zväzu aj ďalšie aktuálne témy akými sú:

- zjednotenie financovania zamestnancov regionálneho školstva späť pod ministerstvo školstva,
- navýšenie plátov zamestnancov školstva ešte v roku 2021 a valorizácia tarifných plátov v roku 2022,
- výška prevádzkového normatívu,
- verejné obstarávanie pre školy,
- financovanie asistentov učiteľa
- financovanie školského koordinátora digitálnych technológií či
- modernizačný dlh

Predseda zväzu P. Ondek ďalej uviedol, že ku niektorým témam, ako napríklad otázky zo zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch alebo otázka dĺžky funkčného obdobia riaditeľa školy, je potrebné sa ešte stretnúť a detailne ich rozobrať. Zároveň navrhol ministrovi, aby sa do poslaneckého návrhu zákona o povinnom predprimárnom vzdelávaní, ktorý sa práve prerokúva v NR SR, doplnil novelizačný bod týkajúci sa maximálneho počtu 25 detí v oddelení školského klubu detí.

K nastoleným témam sa vyjadril aj minister, keď vysvetlil, že financie sú z časti i v pláne obnovy, no modernizačný dlh je potrebné odstraňovať aj v súčasnosti so samosprávou. Zároveň uviedol, že na rokovaníach s ministerstvom financií sa dohodol v prvom kroku na presune kompetencií pri financovaní zamestnancov materských škôl a školských klubov detí pod ministerstvo školstva.

Kampaň: spolu sme odbory

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku sa pridáva k celoeurópskej kampani s názvom SPOLU SME ODBORY, ktorú zastrešuje Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie so sídlom v Bruseli (ETUCE).

Cieľom kampane je zvýšiť povedomie o práci školských odborových zväzov a vzbudiť záujem zamestnancov školstva o odborárske aktivity na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni. Kampaň zároveň slúži ako prostriedok na posilnenie komunity odborníkov v oblasti výchovy a vzdelávania naprieč celou Európou, ktorí budú prostredníctvom svojich odborových zväzov čoraz viac prispievať ku skvalitňovaniu vzdelávacích systémov v jednotlivých krajinách. Dôležitým posolstvom kampane je snaha o zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov a s tým súvisiace zlepšenie výsledkov vzdelávacieho procesu, ktorý umožní mladým ľuďom presadiť sa v čoraz viac globalizovanom svete.

Kampaň je výsledkom projektu „Prišiel náš čas! Učitelia prispievajú k obnove odborového hnutia“, a rozbieha sa v kontexte globálnej pandémie, ktorá ovplyvnila všetky úrovne spoločnosti. Sektor vzdelávania nie je výnimkou: pandémia COVID-19 zasiahla veľké množstvo učiteľov a ostatných pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov, ako aj žiakov a študentov. Školstvo by však nemalo zaplatiť za škody napáchané pandemiou. Škrty v rozpočtoch, presadzovanie trhového mechanizmu vo vzdelávacej politike či útoky na úlohu a postavenie učiteľov a ich odborov sa nesmú stať bežnou realitou ovplyvňujúcou pracovný život zamestnancov školstva. Individualizmus a podkopávanie myšlienok solidarity by nemali narušiť dôveru v schopnosť kolektívnej sily ochraňovať spoločné práva.

Odborový zväz nie je len prostriedkom na presadzovanie práv jednotlivcov a kolektívu, je tiež nástrojom na zlepšenie postavenia učiteľov a ostatných zamestnancov školstva v spoločnosti. Odbory majú silu brániť spravodlivosť a sú schopné napredovať len vtedy, keď cítia podporu členskej základne. Spolu môžeme dosiahnuť zmenu. Spoločne môžeme mať hlas, bojovať za svoje práva a formovať vzdelávanie. SPOLU SME ODBORY.

Sleduj našu stránku www.ozpsav.sk a FB fun page a dozvieš sa viac.

Číslo vydania: 3/2021
Vyšlo: 17. 6. 2021
Staršie čísla nájdete tu

Odborový zväz
pracovníkov školstva a vedy
na Slovensku

Telefón: +421918901770
e-mail: stodolovsky@ozpsav.sk
Grafické spracovanie: Dana Peťková